

Arbets- och Utgifts-Literering vid Statens jernvägsbyggnader,

- A. *Undersökningar.*
- B.R. *Aflöning och resekostnadsersättning i och för arbetet åt tjenstemän och, underkassörer, samt kassörernes missräkning spengar-*
- B. *Byrå- och stationskontors-utgifter.*
- C. *Tillverkningar och kostnader för förrådet och dess underhåll, samt därför erforderliga mindre skjul och kurar.*
- D. *Provisionella husbyggnader.*

Sådana provisionella byggnader, som uppföras för något särskildt arbete, påföras detta arbetes litera.
- E. *Arbetståg för ballastning och transporter, lokomotivs och vagnars underhåll och skötsel, likasom driftkostnad, jemte förares, eldares och bromsares aflöning-*
- F. *Jordarbeten samt reveteringsmurar, pålning, faskinering och dylika arbeten för banans terrassering.*
- G. *Bergsprängning för banans formerande i öppna schakt eller tunnlar.*
- H. *Kulvertar och afloppstrummor.*
- I. *Viadukter och broar för sjelfva banan.*
- K. *Vägars framdragande öfver, under eller i banans plan med dithörande broar och murningsarbeten.*
- L. *Förändring och omläggning af äldre, samt anläggning af nya, såväl lands- som för arbetet erforderliga; vägar.*

Obs. Lit. O.
- M. *Ballastning med stenfyllning ar och täckta diken.*
- N. *Transport och nedläggning af sliprar och räler samt underhåll af öfverbyggnaden under arbetstiden.*

O. *Bangårdar med stationshus, magasin, verkstäder, vattenstationer, lokomotivstall och öfriga byggnader.*

Hit hänföras kostnader för terrassering, ballastning, trummor, vattenafledningar, spårveklar och vävskifvor, samt nedläggning af sliprar och räler utom hufvudspåret, jemte väganläggning till bangårdar, eller i allmänhet alla de kostnader, som genom bangården tillkommit, med undantag af jordlösen och dertill hörande omkostnader, som påföras Lit. X.X. och X.

P. *Banvaktarestugor och postkurar.*

Q. *Signaler och telegrafer.*

R. *Stängsel, grindar och bommar.*

S. *Rörlig materiel.*

T. *Stalldrängar och furagering samt öfriga omkostnader för jernvägens dragare.*

U. *Sjukvård, läkare, sjukhus, läkares resor, medicina-
lier, m. m.*

W. *Alla med arbetskommenderingar förbundna kostnader, som ej kunna till annan litera hänföras.*

X.X. *Lösen af jordområdet och dermed förenade räntor och ersättningar för gröda, skog, husflyttningar m. m.*

Alla ersättningar för tillfälligt begagnande af eller skada å jord föras på de arbeten, som dertill föranledt.

X. *Alla omkostnader för jordens uppmätning, värdering och liqviderande m. m.*

Y. *Diverse arbeten och utgifter, som ej kunna hänföras till annan litera.*

Med ledning af förestående litereringstabell antecknas af arbetsbefålet i dagsverksböckerna vid de der dag-för dag införda beting, ackord och dagsverken, den af arbetets natur beroende literan samt den afdelnings nummer å hvilken arbetet verkställes.

Sedan dagsverksböckerna vid aflöningsperiodens slut blifvit af nivellören afslutade och af stationsingeniören granskade, sammanföras de i dem utförda summor arbetskvantiteter och kostnader i en *Aflöningslista*, hvilken sålunda för hvarje af de å stationen arbetande lagen angifver verkställt arbete och andra ersättningsposter, med vederbörliga litera samt afdelningsnummer, äfvensom den laget tillkommande aflöning. Denna lista ligger till grund för ett derefter upprättadt *Bokföringsförslag*, uti hvilket dagsverken och deras kostnad ordnas efter ofvannämnda fördelningsprinciper och jemväl det arbete, som verkstälts af lokomotiv med arbetståg och af jernvägens dragare, på samma sätt specificeras.

Förenämnda aflöningslista, å hvilken hvarje arbetsförman qvitterar det belopp, han för laget emottager, äfvensom de, efter stationsingeniörens godkännande och annotation i en för ändamålet förd kassakontrollbok, liqviderade räkningarne emottagas af distriktkassören för att såsom kassaallegat vidfogas den *Kassaredovisning*, det tillhör honom att för hvar månad och efter årets utgång för hela året upprätta. Denna redovisning sker medelst följande till Styrelsen ingående, af distriktingeniören efter verkställd granskning attesterade handlingar, nemligen:

Kassaförslag, upptagande distriktets inkomster och utgifter, verifierade med åtföljande reversal, kassaallegat och kassakontrollboksutdrag; *Sammandrag öfver ut-*

gifter, redogörande för hvad som blifvit for livarje arbetsstation utbetaldt såväl under sista månaden som från årets början, samt *Förteckning öfver utestående förskott*.

Jemte förenämnda redovisning för kontanta medel afgifves för livarje distrikt redogörelse för de å detsamma befintliga eller använda inventarier och materialier, eller s. k. *Förrådsredovisning*.

Med afseende härpå blifva alla för jernvägens räkning upphandlade eller under byggnadstiden tillverkade effekter tagna till uppbörd, med undantag endast af sådana i och för ett visst arbete anskaffade, som distriktingeniören finner skäl att genom literering genast påföra detta arbete. Förrådseffekterna delas, såsom ofvan blifvit antydt, i tvenne större grupper: materialier, eller sådana som vid arbetet förbrukas eller i större antal förslitas och hvilkas värden redovisas efter i Styrelsens kammarkontor uträknade medelpris, samt inventarier, hvilka redovisas efter stycketal till det pris, som af arbetsbefälet på grund af anskaffningskostnaden utsättes eller vid inventeringarne af distriktingeniören bestämmes.

Utom några effekter, som anskaffas genom Styrelsens omedelbara försorg, såsom räler, bangårdsmaskinerier, rörlig materiel o. d., upphandlas alla inventarier och materialier af distriktingeniören sjelf eller, på hans ansvar, af stationsbefälet.

Från förrådet få effekter ej utlemnas, utan att de antingen skola, enligt Styrelsens -eller distriktingeniörens bestämmande, *försäljas*, eller få med arbetsbefälets medgifvande af viss person *öfvertagas på motbok*, med ansvar att för dem sedermera redovisa, eller äro *reqvirerade*, eller slutligen skola *afsändas* till annat förråd. Requisitioner

utfärdas endast af arbetsbefälet och skola, för att angifva till hvilket ändarnål de reqvirerade effekterna äro afsedda och hvilket arbete deras kostnad sedermera skall påföras, vara försedda med vederbörlig' litera och afdelningsnummer.

Dessa allmänna grunder för förrådseffekternas behandling lemna en antydning om formen för den redovisning, som för effekterna afläggas. Sålunda föres af förrådvakten å hvarje förråd öfver mottagna effekter en *Debetjournal* samt öfver utlemnade effekter en *Kreditjournal*, denna fördelad i två afdelningar, den ena för afskrifning, mot qvitteradt reversal eller vederbörlig requisition, den andra för afsändningar, och slutligen en *Afräkningsbok* med personer, som på motbok uttaga effekter.

Likaledes föres af stationens bokhållare för stationens samtliga förråd debetjournal, fördelad i en afdelning för uppbörd, omfattande effekter som upphandlats och sådana som från arbetet påförts förrådet, och en för tillsändningar från annan stations förråd; kreditjournal, utvisande förbrukning, försäljning samt afsändning till andra stationer, afräkningsbok med hvarje af stationens förråd; vidare *Förrådshufvudbok*, i sammandrag redogörande för hvarje slag af effekter enligt nyssnämnda journaler, samt slutligen en *Inventeringsrulla*, upprättad vid hvarje års slut och jemte öfriga handlingar tjenande till ledning vid de tid efter annan företagna inventeringarne af förrådens behållningar.

Materialförvaltarne föra å sin sida alldeles dylika böcker, men omfattande hela distriktets och, såsom underafdelningar af detta, stationernas förrådsförvaltning.

Redogörelser för förrådens ställning afgifvas, medelst verifierade utdrag ur ofvannämnda böcker, af för-

rådsvakterna hvarje vecka och af bokhållaren samt materialförvaltaren hvarje månad. Dessutom hafva sistnämnda tjänstemän att för hvarje kvartal upprätta särskilda förteckningar öfver sådana inventarier, som öfverlemnats till färdig bana, samt för hvarje år afgifva en fullständig förrådsredovisning, åtföljd af sammandrag öfver upphandlingar och öfver förbrukning å hvarje afdelning, samt rapport öfver distriktets förrådsbehållning.

Redovisningarna för distriktets kassa och förrådsförvaltning, hvilka utarbetats under arbetsbefälets fortgående kontroll, insändas nu till Styrelsen. Sedan de här granskats och de rättelser vidtagits, hvartill vid granskningen gjorda anmärkningar föranledt, blifva resultaten sammanförda af Styrelsens kammarkontor och med afseende på redovisningens olika ändamål bokförda på tvenne sätt, nemligen i en *Hufvudbok*, i hvilken de ordnas i särskilda konton, dels sådana som tillhöra redovisning i allmänhet, såsom in- och utgående balanser, kassa, kapital m. m., hvartill komina konton för fasta inventarier, rörlig materiel och färdig banas utredningseffekter, dels skilda efter de olika slagen af arbeten eller litera, samt i en *Afdelningsbok*, bestämd för redovisning af kostnaderna för distriktets olika afdelningar.

På grund af hufvudboken upprättas årligen för hvarje distrikt en *Generalräkning*, upptagande utom distriktets inkomster och utgifter i summor för hvarje konto och litera under det år, räkningen närmast afser, äfven de af boksluten gifna totalsummorna för föregående år, alltsedan arbetena å distriktet påbörjades; hvadan den för det sista arbetsåret uppgjorda generalräkningen angifver distriktets hela kostnad. Efter distriktets fullbordande företages ut-

redningen af totalkostnaden för en livar af distriktets afdelningar, vid hvilken utredning de summor, som angifvas i afdelningsboken, fullständigas genom tillägg af proportionerliga andelar af kostnaderna för allmän förvaltning och andra utgiftstitlar, hvilka äro gemensamma för hela distriktet och ej kunna omedelbarligen till viss afdelning hänföras.

Slutligen må, i afseende på denna redovisning, tilläggas att densamma, i likhet med annan räkenskap vid Statens verk, granskas af Kongl. Kammar-Rätten, dit vederbörande handlingar skola öfverlemnas före utgången af det år, som följer på det de omfatta.

Vid sidan af den redogörelse, som genom ofvan beskrifna räkenskapsföring lemnas öfver byggnadsarbetets ekonomi, afgifvas på bestämda tider rapporter till upplysning om de framsteg arbetet gjort och om sådana förhållanden och anordningar i tekniskt och administrativt hänseende, som äro af vigt för kännedomen om det sätt, hvarpå jernvägsbyggnaden handhafs. Sådana rapporter afgifvas från stationsingeniörerna för hvarje månad till distriktingeniören och insändas af denne efter verkställd granskning till Styrelsen. Innehållet af dessa månadsrapporter sammanfattas sedan i de *Qvartalsarbetsrapporter*, distriktingeniören hvar fjerdedels år upprättar för hela distriktet, samt ligger till grund för den *Arbetsberättelse*, samma tjänsteman årligen har att afgifva öfver de under det sist förflutna året utförda arbeten.

Slutligen blifver, sedan den till distriktet hörande bandelen nått sin fullbordan, en fullständig arbetsberättelse af distriktingeniören till Styrelsen afgifven, åtföljd af ritningar öfver banans profil och plan, bangårdar, mera framstående husbyggnader, broar eller andra konstarbeten m. m.

Byggnadssätt.

Efter den öfversigt, som i det föregående blifvit lemnad öfver stambanornas historik och förvaltning, återstår, innan den speciella beskrifningen öfver hvarje bana vidtager, att redogöra för det byggnadssätt, som i allmänhet blifvit vid utförandet af dessa banor begagnadt, och för sådana konstruktions- och andra förhållanden, som äro för alla linierna gemensamma. — För detta ändamål följer här nedan, i den ordningsföljd, hvori de särskilda delarne af en jernvägsanläggning komma till stånd, en framställning af de normala måtten och formerna samt de i regeln tillämpade konstruktionerna för banvallen med hvad dertill hörer, och banans öfverbyggnad, den allmänna anordningen af trafikstationerna samt sådana inrättningar, som äro afsedda för betryggande af trafikens säkerhet, hvarefter följer en sammanfattning af grunderna för expropriationen af den till banorna erforderliga mark, äfvensom en beskrifning af den för banorna anskaffade rörliga materielen.